

การควบคุมภายใน
(INTERNAL CONTROL)

เรื่อง
(SUBJECT)

การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
(Fraud Risk Management)

รหัสเอกสาร : IC-IA-01
แก้ไขครั้งที่ : 02
วันที่ประกาศใช้ : 23 กุมภาพันธ์ 2565
ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท : ครั้งที่ 3/2565 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565
จำนวนแผ่นเอกสาร : 12 แผ่น

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารในระบบตรวจสอบภายในของ
บริษัท พีเอสจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ห้ามนำออกเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

PSG CORPORATION PCL

การจัดทำ ทบทวน และอนุมัติเอกสารระบบตรวจสอบภายใน
(DOCUMENTATION, REVIEW AND APPROVAL)

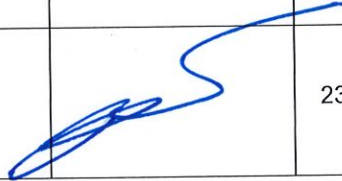
DOCUMENT PREPARED

Prepared by	Position	Official Signature	Date
นายไชยศักดิ์ เนาว์สุวรรณ	เลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง		14/02/2565

DOCUMENT REVIEW

Reviewed by	Position	Official Signature	Date
นายชวิต แสงอุดมเลิศ	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง		15/02/2565

DOCUMENT APPROVAL

Approved by	Position	Official Signature	Date
นายเดวิด แวน ดาว	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร		23/02/2565

PSG CORPORATION PCL

ประวัติการแก้ไขเอกสาร

(REVISION HISTORY)

รุ่น (REV.)	วัน/เดือน/ปี (DATE)	แผ่นที่ (PAGE)	รายละเอียดการแก้ไข (AMENDMENT DETAILS)
00	15 กันยายน 2563	ทั้งฉบับ	ขึ้นทะเบียนเอกสารใหม่
01	24 มีนาคม 2564	6-7	ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับนโยบายการต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชัน ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2564 วันที่ 17 มีนาคม 2564
02	23 กุมภาพันธ์ 2565	ทั้งฉบับ	เปลี่ยนชื่อบริษัท และโลโก้ใหม่ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565

สารบัญ

1. บทนำ	หน้าที่ 5
2. วัตถุประสงค์	หน้าที่ 5
3. ขอบเขต	หน้าที่ 5
4. คำนิยามศัพท์	หน้าที่ 4-5
5. หน่วยงานและผู้รับผิดชอบ	หน้าที่ 6-8
6. เอกสารอ้างอิงและอำนาจรับผิดชอบการดำเนินการ	หน้าที่ 8
7. การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต	หน้าที่ 9
8. แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk-Assessments: FRAs)	หน้าที่ 9
9. บันทึกที่เกี่ยวข้อง (Associate Records)	หน้าที่ 9
ภาคผนวก ก. : เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง	หน้าที่ 10-11
ภาคผนวก ข. : แผนภาพความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้	หน้าที่ 12

1. บทนำ

บริษัท พีเอสจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ("บริษัทฯ") ดำเนินธุรกิจโดยตั้งมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และบริหารจัดการบริษัทฯ ด้วยความโปร่งใส ปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจอย่างเคร่งครัด การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อันนำไปสู่การเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีความสอดคล้องกับนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของบริษัทฯ
- 2.2 เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และไม่ส่งผลกระทบต่อบรรลุมติวัตถุประสงค์และเป้าหมายของบริษัทฯ รวมถึงไม่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงภาพลักษณ์ขององค์กร และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.3 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยมีการติดตามประเมินผลและการรายงานต่อผู้บริหาร และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 เพื่อส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับของบริษัทฯ เกิดความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต และร่วมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ และหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

3. ขอบเขต

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ครอบคลุมการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหาร และบุคลากรทุกท่าน (รวมเรียกว่า "บุคลากรของบริษัท") ตลอดจน ตัวแทน ตัวกลาง ผู้รับจ้างอิสระ ที่ปรึกษาที่กระทำการหรือดำเนินการในนามบริษัท (รวมเรียกว่า "ผู้ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ") คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ "นโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน" และสามารถให้ควบคู่กับ "จรรยาบรรณทางธุรกิจและข้อพึงปฏิบัติในการทำงาน"

4. คำนิยามศัพท์

ทุจริต (Fraud) หมายถึง การกระทำใด ๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยหมายรวมถึงการกระทำต่าง ๆ ได้แก่ การยกยอก การตกแต่งรายงาน และการคอร์รัปชัน

การยกยอก หมายถึง พฤติกรรมมิชอบที่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการครอบครองหรือใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรอย่างไม่ถูกต้อง หรือเป็นเหตุให้บริษัทฯ สูญเสียทรัพย์สิน โอกาส หรือประโยชน์อื่นใด โดยมีเจตนาที่จะหาประโยชน์ส่วนตนและผู้อื่น (เช่น คนในครอบครัว ญาติ พวกพ้อง เป็นต้น)

การตกแต่งรายงาน หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขรายงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรายงานทางการเงิน เช่น การบันทึกการเงิน งบการเงิน การรายงานข้อมูลทางการเงิน การไม่บันทึกรายการ การบันทึกล่าช้า การบันทึกรายการด้วยมูลค่าที่ไม่ถูกต้อง การเปิดเผยข้อมูล เพื่อจงใจให้รายการทางการเงินไม่ตรงกับความเป็นจริง เป็นต้น และรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน เช่น รายงานการบริหาร รายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อปิดบังการยกยอกทรัพย์สิน บิดเบือนหรือบิดบังข้อมูล หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม หรือเพื่อหาประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้รายงานนั้นขาดความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้

การคอร์รัปชัน หมายถึง การให้ การเสนอ/ให้คำมั่น/สัญญาว่าจะให้ หรือการรับ การเรียกรับ ซึ่งเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อย่างไม่เหมาะสม โดยปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเอกชนหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้บุคคลดังกล่าวกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นการให้ได้มาหรือรักษาไว้ซึ่งธุรกิจหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ไม่เหมาะสมในทางธุรกิจ เช่น

- **การติดสินบน** หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์ (ส่วนบุคคล/ส่วนรวม) อื่นใด ที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะ จูงใจให้กระทำ การหรือไม่กระทำที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ
- **ความขัดแย้งทางผลประโยชน์** หมายถึง การขัดแย้งแห่งผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ของบริษัทฯ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เป็นสถานการณ์ที่กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานมีบทบาทหน้าที่หรือความสัมพันธ์อื่นที่มีวัตถุประสงค์หรือผลประโยชน์ขัดแย้งกับบทบาทหน้าที่ใน บริษัทฯ ทำให้การปฏิบัติงานของกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานผู้นั้นขาดความเป็นอิสระและเป็นกลาง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นจากผลประโยชน์ส่วนตน ไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของบริษัทฯ จึงทำให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานนั้นต้องอยู่ในสภาวะการณ์ที่ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ บริษัทฯ และอาจนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ
- **ความช่วยเหลือทางการเมือง** หมายถึง การช่วยเหลือด้านการเงินหรือช่วยเหลือในรูปแบบอื่นเพื่อสนับสนุนกิจกรรม การทางการเมือง การช่วยเหลือด้านการเงิน เช่น การให้กู้ยืมเงิน การบริจาคเงิน การช่วยเหลือในรูปแบบอื่น เช่น การให้สิ่งของหรือบริการ การโฆษณาส่งเสริมสนับสนุนพรรคการเมือง การซื้อบัตรเข้าชมงานที่จัดเพื่อระดมทุนหรือบริจาค ให้พรรคการเมือง การให้พนักงานลาหยุด หรือเป็นตัวแทนบริษัทเพื่อร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการรณรงค์ทางการเมือง
- การสมรู้ร่วมคิด
- การเลือกที่รักมักที่ชัง หรือการอุปถัมภ์

ทรัพย์สิน หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่าที่มีตัวตน ได้แก่ เงินสด เช็ค ตราสารหนี้ ตราสารทุน ยานพาหนะ สินค้า เครื่องจักร อาคาร ที่ดิน เป็นต้น

ประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่าไม่มีตัวตน ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สัมปทาน ค่านิยม สัญญาเช่า หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

5. หน่วยงานและผู้รับผิดชอบ

บุคลากรทุกระดับของบริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางธุรกิจ และข้อพึงปฏิบัติในการทำงาน ของบริษัทฯ ๗ อย่างเคร่งครัด ตลอดจนให้การสนับสนุนนโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมถึงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างเต็มที่

บริษัทฯ ถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่บุคลากรทั่วไปจนถึงระดับคณะกรรมการบริษัทฯ ที่จะต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน และคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ โดยไม่มีข้อยกเว้น

"ทั้งนี้ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายและคู่มือดังกล่าวจะนำมาซึ่งการลงโทษทางวินัยได้อย่างเด็ดขาดต่อไปทันที"

และเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดหน้าที่ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

ก. คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัท มีหน้าที่ในการควบคุมและดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตในภาพรวม โดยมีหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

- มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดและอนุมัตินโยบายและมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมถึงกำกับดูแลให้บริษัทมีระบบที่สนับสนุนในการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าฝ่ายบริหารได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันและปลูกฝังจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

ข. คณะกรรมการตรวจสอบ

- มีหน้าที่และรับผิดชอบในการสอบทานระบบรายงานทางการเงินและบัญชี ระบบควบคุมภายใน และระบบตรวจสอบภายใน เพื่อให้บริษัทมีการควบคุมภายในอย่างเพียงพอและสอบทานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายฉบับนี้อย่างมีประสิทธิภาพ
- สอบทานมาตรการและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่า มาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันมีความเพียงพอและมีประสิทธิผล
- สอบทานการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริตที่สำคัญในระดับองค์กร และให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ควรทำ เพื่อลดความเสี่ยงนั้น
- รายงานผลการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันของ บริษัทฯ ต่อคณะกรรมการบริษัท
- วางกรอบแนวทางการกำกับดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันของบริษัท
- กำหนดและทบทวนนโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน ให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน
- ทบทวน และปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ประจำปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

ค. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- มีหน้าที่และรับผิดชอบในการกำกับดูแลและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตที่สำคัญในระดับองค์กรและทบทวนมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันให้เพียงพอเหมาะสม
- จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รายงานผลการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งรายงานการทุจริตต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ

ง. คณะผู้บริหาร

- มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดให้มีระบบและให้การส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน เพื่อสื่อสารไปยังพนักงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งทบทวนความเหมาะสมของระบบและมาตรการต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อกำหนดของกฎหมาย

- มอบหมายหน้าที่การกำกับดูแล กรอบ/นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ให้แก่บุคลากร/คณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ รวมทั้งจัดสรรให้บุคลากรเหล่านั้นมีเวลาเพียงพอเพื่อดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

จ. คณะทำงานบริหารหน่วยงานตรวจสอบภายใน

- มีหน้าที่และรับผิดชอบในการตรวจสอบและสอบทานการปฏิบัติงานว่าเป็นไปอย่างถูกต้อง ตรงตามนโยบาย แนวปฏิบัติอำนาจดำเนินการ ระเบียบปฏิบัติและกฎหมาย ข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อให้มั่นใจว่ามีระบบควบคุมที่มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อความเสี่ยงด้านคอร์รัปชันที่อาจเกิดขึ้น และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

ฉ. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง

- ร่วมกันนำเสนอ และทำการประเมินหัวข้อความเสี่ยงด้านการทุจริตที่มีในองค์กร
- นำเสนอมาตรการแก้ไขหรือป้องกัน
- ติดตามผลการดำเนินการแก้ไขตามมาตรการที่ระบุ
- รายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ทุกไตรมาส
- ทบทวน และปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ประจำปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง แทนคณะกรรมการตรวจสอบ หรือตามมติของคณะกรรมการตรวจสอบ

ช. บุคลากรของบริษัท

- มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายฉบับนี้ รวมทั้งกฎระเบียบ และนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องการทุจริตและคอร์รัปชัน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงแจ้งความผิดปกติ/พฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือเหตุการณ์ในกรณีที่ต้องสงสัยว่าเป็นการทุจริตไปยังช่องทางแจ้งเบาะแสที่บริษัทกำหนด
- สื่อสารนโยบายหรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต หลักจริยธรรมของบริษัทฯ ผู้ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจอย่างชัดเจน
- ให้ความร่วมมือโดยการให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการสอบสวน หรือเมื่อได้รับการร้องขอให้ช่วยเหลือในกระบวนการสอบสวน

6. เอกสารอ้างอิงและอำนาจรับผิดชอบการดำเนินการ

หลักการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานในคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ อาจอ้างอิงถึงนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน หรือเอกสารอื่นที่บริษัทฯ ได้จัดทำไว้ก่อนแล้ว โดยในกรณีดังกล่าว ขั้นตอนการปฏิบัติงานและอำนาจรับผิดชอบให้เป็นไปตามเอกสารอ้างอิงฉบับนั้น ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานนั้นอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน หากบุคลากรของบริษัทฯ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินการตามคู่มือฉบับนี้ สามารถขอคำแนะนำได้จากคณะทำงานบริหารความเสี่ยง

7. การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยจะมีการทบทวนและปรับปรุงคู่มือฉบับนี้เป็นประจำทุกปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าคู่มือดังกล่าวสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของบริษัทฯ รวมทั้ง เป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ การปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และนำเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท โดยต้องมีการสื่อสารคู่มือที่ได้รับการปรับปรุงดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกันทั้งบริษัทฯ

8. แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk-Assessments: FRAs)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk-Assessments: FRAs) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: การกำหนดเกณฑ์การวัดความเสี่ยงในด้านผลกระทบ (Impact) และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) เพื่อใช้ในการประเมินค่าความเสี่ยง (ภาคผนวก ก) และกำหนดระดับความเสี่ยงการทุจริตที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) เพื่อใช้ในการจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงการทุจริต (ภาคผนวก ข)

ขั้นตอนที่ 2 : การระบุความเสี่ยงการทุจริตหรือเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดการทุจริต และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบเพื่อให้ทราบค่าความเสี่ยงก่อนที่จะมีการควบคุม (Inherent Risk) - ใช้แบบฟอร์ม IA-F-01

ขั้นตอนที่ 3 : การระบุการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing Control) และการพิจารณาความเพียงพอของการควบคุมที่กำหนดไว้ การวิเคราะห์ความรุนแรง และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบเพื่อให้ทราบค่าความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังจากมีการควบคุม (Residual Risk) - ใช้แบบฟอร์ม IA-F-02 และ แบบฟอร์ม IA-F-01

ขั้นตอนที่ 4 : การพัฒนาหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมเพิ่มเติม หรือจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ - ใช้แบบฟอร์ม IA-F-03

ขั้นตอนที่ 5 : การติดตามประเมินผลมาตรการควบคุมที่มีอยู่และมาตรการควบคุมที่ได้จัดทำเพิ่มเติม โดยจัดให้มีการรายงานต่อผู้บริหาร หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด - ใช้แบบฟอร์ม IA-F-04 และเอกสารอื่นตามความเหมาะสม

9. บันทึกรายการที่เกี่ยวข้อง (Associate Records)

รหัสเอกสาร	ชื่อเอกสาร
IA-F-01	แบบประเมินความเสี่ยงด้านทุจริตคอร์รัปชัน
IA-F-02	ตารางแสดงความสัมพันธ์ของมาตรการควบคุมที่มีอยู่ (Existing Control) และความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)
IA-F-03	แผนการปฏิบัติการเพื่อลดความเสี่ยงหรือจัดการกับความเสียหาย
IA-F-04	รายงานผลการจัดการความเสี่ยง และการเฝ้าระวัง

PSG CORPORATION PCL

ภาคผนวก ก : เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสเกิด (Likelihood Assessment Criteria)

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสเกิด เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับพิจารณา ระดับของโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ความเสี่ยงหนึ่งๆ จะเกิดขึ้นจริง โดยจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสเกิด (Likelihood Assessment Criteria)

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสเกิด (L:Likelihood Assessment Criteria)					
ระดับ	L1: เชิงคุณภาพ	L2: เชิงปริมาณ (%)	L3: เชิงปริมาณ (จำนวนครั้ง)	L4: สถานะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง	L5: โอกาสเกิดเหตุการณ์กระทำผิด
ระดับ 1 น้อยมาก	คำจำกัดความ : แทบจะไม่มี				
	ยากที่จะเกิดขึ้น	น้อยกว่า 10%	5 ปี ต่อครั้ง	สาเหตุที่แท้จริงของเหตุการณ์ ได้จัดให้มีมาตรการเชิงป้องกัน เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดซ้ำ	เกิดขึ้นยากมาก แม้ไม่มีมาตรการควบคุม
ระดับ 2 น้อย	คำจำกัดความ : นาน ๆ ครั้ง				
	ไม่น่าจะเกิดขึ้นหรือเกิดได้น้อย	อยู่ระหว่าง 10%-25%	2-4 ปี ต่อครั้ง	สาเหตุที่แท้จริงของเหตุการณ์ อยู่ระหว่างจัดทำมาตรการเชิงป้องกัน	เกิดขึ้นยาก เนื่องจากมีมาตรการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ
ระดับ 3 ปานกลาง	คำจำกัดความ : ไม่บ่อย				
	มีโอกาสเกิดแต่นาน ๆ ครั้ง	อยู่ระหว่าง 26% - 50%	1ปี ต่อครั้ง	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถจัดการแก้ไขได้แล้ว /เฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด	มีโอกาสเกิด เนื่องจากมาตรการควบคุมที่มีอยู่ขาดการนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
ระดับ 4 สูง	คำจำกัดความ : บ่อย				
	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อย	อยู่ระหว่าง 51% - 75%	1 - 6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้ง/ปี	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อยู่ระหว่างการจัดการแก้ไข	มีโอกาสเกิดมาก เนื่องจากมาตรการที่มีอยู่มีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนที่เป็นช่องโหว่ให้เกิดความเสี่ยง
ระดับ 5 สูงมาก	คำจำกัดความ : บ่อยมาก				
	มีโอกาสเกิดเกือบทุกครั้ง	มากกว่า 75%	1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ถูกรายงานและปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบจากหน่วยงานที่กำกับดูแลทั้งภายในหรือภายนอก	เกิดขึ้นง่ายมาก เนื่องจากไม่มีมาตรการควบคุม

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact Assessment Criteria)

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับพิจารณา ระดับความเสียหายหรือความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น เมื่อความเสี่ยงที่ระบุไว้เกิดขึ้นจริง โดยการประเมินผลกระทบ ของความเสี่ยง สามารถประเมินเป็นมูลค่าความเสียหาย (ด้านการเงิน) เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดว่า ระดับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับใด กรณีที่การประเมินผลกระทบของความเสี่ยงไม่สามารถ ประเมินเป็นมูลค่าความเสียหายได้ ผู้ประเมินสามารถพิจารณาเกณฑ์การประเมินผลกระทบในด้านอื่นๆ เช่น

PSG CORPORATION PCL

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact Assessment Criteria)

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (I: Impact Assessment Criteria)					
ระดับ	I1: การดำเนินงานขององค์กร / การปฏิบัติงาน	I2: กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	I3: ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียง	I4: การเงิน (ความเสียหายรายเหตุการณ์)	I5: ผู้รับบริการ / ลูกค้า
ระดับ 1 น้อยมาก	มีผลกระทบที่ตามมา น้อยมาก อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน ดังนี้				
	ไม่มีผลกระทบโดยตรง	มีการละเมิด/ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เล็กน้อย แต่สามารถแก้ไขได้รวดเร็ว	มีการกระจายข่าวในบริเวณท้องถิ่นระดับ (หลายจังหวัด) แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร	น้อยกว่า 500,000 บาท	การให้บริการแก่ลูกค้าสามารถดำเนินการได้ตามปกติ
ระดับ 2 น้อย	มีผลกระทบที่ตามมา น้อย อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน ดังนี้				
	มีผลกระทบ แต่สามารถควบคุมได้ในกรอบเวลาที่กำหนด	มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แต่สามารถแก้ไขเองภายในองค์กร ได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียงขององค์กร	มีการกระจายข่าวในบริเวณท้องถิ่นระดับ (หลายจังหวัด) เป็นเวลา 1 วัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร	500,001 – 1,000,000 บาท	เกิดข้อร้องเรียนจากลูกค้า แต่แก้ไขและชี้แจงข้อบกพร่องได้รวดเร็ว
ระดับ 3 ปานกลาง	มีผลกระทบที่ตามมา ปานกลาง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน ดังนี้				
	มีผลกระทบ ไม่สามารถควบคุมได้ แต่ยังสามารถดำเนินกิจการได้	มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับรุนแรง โดยกระทบถึงภาพลักษณ์ ชื่อเสียงขององค์กร และ/หรือองค์กรมีโอกาสที่องค์กร จะถูกเรียกร้องค่าเสียหาย/เปรียบเทียบปรับ/ฟ้องร้องดำเนินคดี	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือโซเชียลมีเดีย อย่างรวดเร็วเป็นเวลา 1 วัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร	1,000,001 – 2,000,000 บาท	เกิดข้อร้องเรียนจากลูกค้า และไม่สามารถหาข้อสรุปจากข้อบกพร่องได้ตามระยะเวลาที่กำหนด และเริ่มส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับลูกค้า
ระดับ 4 สูง	มีผลกระทบที่ตามมา รุนแรง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน ดังนี้				
	มีผลกระทบมาก ไม่สามารถควบคุมได้ และทำให้ต้องหยุดกิจการชั่วคราว	มีการฟ้องร้อง ดำเนินคดีทางกฎหมาย หรือเรียกร้องค่าเสียหาย/เปรียบเทียบปรับ	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่างๆ อย่างรวดเร็ว เป็นเวลา 2 วันติดต่อกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร	2,000,001 – 3,000,000 บาท	ลูกค้าขาดความเชื่อมั่นในการให้บริการ หรือสูญเสียลูกค้าอย่างมีนัยสำคัญ
ระดับ 5 สูงมาก	มีผลกระทบที่ตามมา รุนแรงมาก อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน ดังนี้				
	มีผลกระทบมาก ไม่สามารถควบคุมได้ และทำให้บริษัทต้องปิดกิจการ	มีการฟ้องร้อง ดำเนินคดีทางกฎหมาย หรือเรียกร้องค่าเสียหาย/เปรียบเทียบปรับ และถูกสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมใดๆ	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่างๆ อย่างรวดเร็ว เป็นเวลามากกว่า 2 วันติดต่อกัน หรือเผยแพร่ตามสื่อต่างประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร	มากกว่า 3,000,000 บาท	ลูกค้าขาดความเชื่อมั่น และหรือขอยกเลิกใช้บริการขององค์กรซึ่งส่งผลร้ายแรงต่อการเติบโตในอนาคต

PSG CORPORATION PCL

ภาคผนวก ข : แผนภาพความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้

ตารางที่ 3 แผนภาพความเสี่ยง (Risk Map)

โอกาสที่จะเกิด (L) Likelihood	ผลกระทบ (I) Impact				
	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
5 = สูงมาก	(5x1) = 5	(5x2) = 10	(5x3) = 15	(5x4) = 20	(5x5) = 25
4 = สูง	(4x1) = 4	(4x2) = 8	(4x3) = 12	(4x4) = 16	(4x5) = 20
3 = ปานกลาง	(3x1) = 3	(3x2) = 6	(3x3) = 9	(3x4) = 12	(3x5) = 15
2 = น้อย	(2x1) = 2	(2x2) = 4	(2x3) = 6	(2x4) = 8	(2x5) = 10
1 = น้อยมาก	(1x1) = 1	(1x2) = 2	(1x3) = 3	(1x4) = 4	(1x5) = 5

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Boundary)

ตารางที่ 4 ระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้ (Risk Boundary)

ระดับความเสี่ยงโดยรวม	ระดับคะแนน	ความหมาย
สูงมาก (Extreme)	21-25	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ และต้องมีแนวทางการควบคุม/ลด ความเสี่ยง (Treat/Reduce) และอาจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อจัดหา/จัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างทันทั่วทั้งหรือภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ หากองค์กรคาดการณ์ได้ว่าความเสี่ยงนี้อาจไม่สามารถจัดการได้เอง อาจตัดสินใจในการถ่ายโอน/แบ่งปันความเสี่ยงบางส่วน (Transfer/Share) ไปยังบุคคลหรือองค์กรอื่นช่วยรับผิดชอบ เช่น การว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอก ดำเนินการแทน การทำประกันภัย เป็นต้น เพื่อลดโอกาสเกิดหรือลดผลกระทบความเสี่ยงลง
สูง (High)	16-20	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ และต้องมีแนวทางการควบคุม/ลด ความเสี่ยง (Treat/Reduce) อย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนาหรือปรับปรุงมาตรการจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้
ปานกลาง (Medium)	11-15	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ ซึ่งอาจมีมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ยังไม่เหมาะสมเพียงพอ หรือเกิดจุดอ่อน/ข้อบกพร่องบางส่วนของกรอบการควบคุมที่มีอยู่ จึงต้องมีการติดตามเฝ้าระวังและการรายงานอย่างใกล้ชิด หรือต้องจัดทำมาตรการ/กิจกรรมควบคุมเพิ่มเติม เพื่อลดความระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้
น้อย (Low)	0-10	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้หรือยอมรับความเสี่ยง (Accept / Take) ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งความเสี่ยงในระดับนี้ถือได้ว่าเป็นการจัดวางระบบการควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องและครอบคลุมถึงสาเหตุของความเสี่ยง รวมถึงจัดให้มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอและเหมาะสม